

Varkensboer Kris Casier: ‘Het stikstofakkoord biedt geen toekomstperspectief’

KRIS CASIER, MARIAN LEZY, NINA CASIER EN THOMAS VANDEN AVENNE “De spelregels mogen niet meer continu veranderen.” Foto: Emy Elleboog

Wolfgang Riepl

redacteur bij Trends19-04-2023, 23:50Bijgewerkt op: 20-04-2023, 10:05

Het varkensbedrijf van Kris Casier in Merkem is in theorie een voorbeeldbedrijf voor de sector. Toch blijft het voor de West-Vlaamse landbouwer door het stikstofakkoord vooral koffiedik kijken. Trends keek mee in de varkensstal in West-Vlaanderen.

Drie weken jonge biggetjes krioelen in de varkensstallen van Kris Casier in Merkem nabij Houthulst, hartje West-Vlaanderen. Vader Daniël richtte het varkensbedrijf eind jaren zestig op. Kris en zijn echtgenote Els Vanoverschelde namen de zaak in 1991 over. “We hebben een gesloten varkensbedrijf met 400 zeugen”, duidt Kris Casier. “De volledige varkensproductie gebeurt in onze stallen. Jaarlijks verkopen wij 13.000 varkens.”

Tot 2018 investeerde het koppel jaarlijks een kwart miljoen euro in het varkensbedrijf. “Ons varkensvlees wordt gecommercialiseerd via het label Beter Leven, dat verkocht wordt in de supermarkten van Lidl”, zegt Kris Casier. “De dieren hebben meer ruimte, we geven hen zo weinig mogelijk antibiotica, beren worden niet gecastreerd. Een betere voederconversie bespaart op het gebruik van veevoer, wat ook leidt tot minder mest. We hebben geïnvesteerd in onze eigen mestverwerkingsinstallatie, waardoor we de varkensmest op het bedrijf volledig biologisch kunnen verwerken. Bovendien hebben we de stikstofuitstoot met 70 procent teruggedrongen via de aanleg van speciale vloeren en luchtreinigers in de stallen. Mijn varkenshouderij ligt in een groene zone: ik kan in theorie verder uitbreiden. Ons bedrijf heeft een perfecte ligging. Wij hebben bij wijze van spreken een voorbeeldbedrijf.” Toch blijft de toekomst voor Kris Casier koffiedik kijken. “Ik ben 55. Mijn dochter Nina is 19 en wil me eventueel opvolgen. Maar daarvoor moet ik een toekomstperspectief krijgen: wat moet er de volgende vijf tot tien jaar gebeuren? De spelregels mogen niet meer continu veranderen.”

De ruime omgeving rondom zijn landbouwbedrijf biedt een angstaanjagend toekomstbeeld van hoe de West-Vlaamse landbouw en veeteelt er over tien jaar zou kunnen uitzien: troosteloze, leegstaande en vervallen stallen en hokken, en vaak zwaar verwaarloosde boerderijen. “In de jaren negentig waren die bedrijven nog actief. Ik zag ze één voor één stoppen”, vertelt Kris Casier. “In de meeste van die boerderijen wonen nog gepensioneerde boeren. Ze blijven er wonen tot ze sterven.”

Stikstofakkoord

Na moeizame onderhandelingen heeft de Vlaamse regering midden maart een stikstofakkoord bereikt. De stikstofuitstoot moet drastisch omlaag en de landbouw moet het leeuwendeel van de inspanning leveren. De sector, en vooral de veetelers en de mestverwerkers, zijn verantwoordelijk voor 49 procent van de totale stikstofuitstoot. Tegen 2030 moet de Vlaamse varkensstapel met 30 procent worden afgebouwd. Tot dat jaar voorziet de Vlaamse regering voor de landbouw in een bedrag van 3,65 miljard euro, waarvan 2,35 miljard euro van de volgende Vlaamse regeringen moet komen. De landbouwers krijgen onder meer uitkoopvergoedingen voor dieren, gronden en gebouwen, en subsidies om over te schakelen naar milieuvriendelijkere en emissie-armere technieken en technologie.

“Wij weten nog steeds niet wat het stikstofakkoord voor ons concreet zal betekenen”, reageert varkenshouder Kris Casier. “Wij weten niet wat zal kunnen, of wat zal moeten. Wordt het onbetaalbaar? Krijgt de jeugd nog mogelijkheden zodat ze een bedrijf kan voortzetten? Kunnen ondernemingen worden samengevoegd? De hele veeteeltsector blijft bevroren tot minstens 2025. Alle veeteeltbedrijven zijn het slachtoffer. Je wilt investeren, maar je kunt het niet, want je weet niet hoe de situatie vanaf 2025 zal zijn.”

Paarden zonder stikstofuitstoot

Het landbouwconcern Vanden Avenne is één van de leveranciers van veevoeder van het varkensbedrijf van Kris Casier. Vanden Avenne is het nummer twee in veevoerders, na de marktleider Arvesta, een filiaal van Boerenbond. Thomas Vanden Avenne (40), is gedelegeerd bestuurder en vijfdegeneratietelg van het gelijknamige landbouwconcern uit Ooigem bij Wielsbeke. “Het debat over de verplichte inkrimping van de veestapel is geen rationele discussie”, zegt Thomas Vanden Avenne tijdens een bezoek aan de stallen in Merkem. “We doen aan regelrechte welvaartdestructie, want we geven met onze vleesproductie een groot overschot op de handelsbalans gedwongen op. De enge Vlaamse interpretatie van de Europese ecologische regelgeving maakt dat de impact van onze primaire sector exponentieel wordt uitvergroot. Hoe absurd die verplichte inkrimping van de lokale veestapel ook klinkt: het is de politieke realiteit van vandaag.”

Worden dan grote delen van West-Vlaanderen braakland, zoals in Houthulst? “Kijk naar het Waasland”, duidt Thomas Vanden Avenne. “Daar is nog slechts één op de drie varkenshouders actief. De boerderijen werden gekocht door vermogende particulieren en deels omgevormd tot maneges. Die hebben overigens een even hoge stikstofuitstoot.”